

Čína podporuje Rusko v informační válce. Přebírá kremelské výklady a cílí na Afriku

ct24.ceskatelevize.cz/svet/3570112-cina-podporuje-rusko-v-informacni-valce-prebira-kremelske-vyklady-a-cili-na-afriku

„Naše vztahy jsou pevné jako skála,“ oznámil koncem února na jednání v Moskvě nejvyšší čínský diplomat Wang I. Rusko a Čína v posledních měsících prokazovaly diplomatické sblížení ve vzájemných vztazích. Podle analýzy Marshall Fund's Alliance for Securing Policy země spolupracují i v informační rovině, Čína se údajně snaží dělat Rusku „rétorické krytí“. Peking se přitom v minulosti snažil být spíše neutrální.

Odkaz

[Vztahy Moskvy a Pekingu jsou pevné jako skála, prohlásil v Rusku čínský diplomat](#)

Čínská média podléhající státní cenzuře se zdržují označit válku jako invazi. Místo toho převzala kremelskou terminologii a popisují ji jako „speciální vojenskou operaci“. Peking od ruské invaze na Ukrajinu

také převzal několik zpráv z ruských státních médií, které se posléze ukázaly jako nepravdivé.

Moskva například opakovaně tvrdila, že USA mají na Ukrajině laboratoře na výrobu biologických zbraní nebo že popravky civilistů v Buče ruskými silami byly podvod. Peking pak podle analýzy naznačoval, že ukrajinského prezidenta Volodymyra Zelenského ovládá americký miliardář George Soros.

Rusko-čínská dezinformační spolupráce

„Rozhodně došlo k proruskému sblížení, Čína od začátku války opakuje proruské argumenty. Zároveň bagatelizuje ruské válečné zločiny a dává vyniknout ruským hlasům,“ shrnul pro Rádio Svobodná Evropa/Rádio Svoboda (RFE/RL) Etienne Soula, analytik Marshall Fund's Alliance for Securing Policy a jeden z autorů výzkumu.

Čína si s Ruskem vyměňuje zpravodajské narativy často. Protože je v obou zemích valná část médií pod státní kontrolou, používají ve zpravodajství podobné formulace jako druhá strana.

„Aby oslabil západní demokracie a jejich spojence, snaží se Čína tyto země také izolovat tím, že se obrací na země Globálního Jihu (*jinak také rozvojové země, pozn. red.*),“ uvádí zpráva. „V souvislosti s válkou na Ukrajině čínské zprávy opakovaně tvrdily, že země podporující Ukrajinu jsou pokrytci a zbytek světa je jim lhostejný,“ stojí dále v dokumentu.

Odkaz

[Čína pomáhá Rusku obcházet sankce. Dodává mu čipy, vysílačky i drony](#)

Čína také věnovala o poznání větší prostor ruským politikům než jejich ukrajinským protějškům. Mezi 24. únorem 2022 a 23. lednem 2023 zmínila například ruského ministra zahraničí Sergeje Lavrova více než třikrát častěji než šéfa ukrajinské diplomacie Dmytra Kulebu.

Častěji byl citován také ruský vůdce Vladimir Putin, oproti Volodymyrovi Zelenskému se jeho jméno objevovalo ve zprávách až s osmkrát větší frekvencí. Podle analýzy se tento postoj potvrdil i na sociálních sítích čínských médií.

Fakta

Studie Marshall Fund's Alliance for Securing Democracy

- Data studie vycházela ze sledování výstupů ruských a čínských státních médií, diplomatů a klíčových vládních úředníků.
- Autory studie je trojice výzkumníků Joseph Bodnar, Bret Schafer a Etienne Soula.
- Rusko podle analýzy ztrácí vliv v informační válce, hlavně na severní polokouli a ve vyspělých zemích.
- Výzkum se soustředil i na ruské účty, které používaly nacistická označení ve spojitosti s válkou na Ukrajině. Celkem bylo slovo „nazi“ zmíněno v twitterových příspěvcích ve více jak pěti tisících osmi stech případech.

Útoky na NATO i na Spojené státy

Zpráva dále uvádí, že čínské zpravodajské kanály často útočily po vzoru Ruska na Spojené státy, které v poslední době dávaly do přímé souvislosti s válkou na Ukrajině. Podle západních médií za tím stály hlavně dlouhodobé výroky Pekingu o americké zahraniční politice.

Během prvního roku války byla Čína velmi aktivní hlavně na sociálních sítích. Pokud se příspěvky týkaly války, zmiňovaly čínské diplomatické účty na Twitteru Spojené státy dvakrát častěji než Rusko. V příspěvcích se také hojně vyskytovaly spojitosti s NATO.

V roce 2021 čínská státní média zmínila Severoatlantickou alianci ve více než dvanácti stech tweetech, přičemž rozšíření Severoatlantické aliance bylo zahrnuto pouze v 52 tweetech. Po ruské invazi vzrostla

četnost výrazů „NATO“ i „rozšíření“ o více než 540 procent, respektive o sedmnáct set procent. Jedním z příkladů může být i následující tweet.

NATO's missed opportunity: How U.S. has failed to incorporate Russia into a Pan-Europe system -- expert <https://t.co/5bBcUVAWzR> pic.twitter.com/OmnoP4temi

— China Xinhua News (@XHNews) [March 27, 2022](#)

Čína na prvním místě

Několik týdnů po začátku války se v čínském mediálním prostoru znovu objevily zprávy o Tchaj-wanu, jehož území si Čína dlouhodobě nárokuje. Příspěvků, které obsahovaly zmínku o Tchaj-wanu i o Ukrajině, posčítala analýza více než pět set. Peking opakovaně označuje Tchaj-wan za „vzpurnou provincii“ a jako důvod, proč by neměly ostatní státy s Tchaj-pejí jednat, uvádí respektování čínské „svrchovanosti a územní celistvosti“.

„Podpora Ruska ze strany Číny není jednoznačná. Problém je hlavně v tom, že čínské zájmy jsou na prvním místě bez ohledu na cokoli,“ popsal analytik Soula. „V komunikačním prostoru je vyrovnání mezi Čínou a Ruskem téměř úplné,“ komentoval situaci James Rubin, koordinátor Centra pro globální angažovanost, které spadá pod americké ministerstvo zahraničí.

Odkaz

[V Číně zasedl parlament. Kritizuje Tchaj-wan, chystá se zbrojit a upevnit pozici prezidenta](#)

Rusko-čínské zájmy v zemích třetího světa

Peking a Moskva v posledním desetiletí výrazně investovaly do programů, které by měly oslovit a přilákat nové konzumenty. Obě země se zaměřují hlavně na Afriku, Latinskou Ameriku a Blízký východ, podle Rubina na tyto aktivity padly miliardy dolarů.

Čínská státní média jsou dlouhodobě jedním z hlavních nástrojů tamního režimu, kterými se Peking snaží ovlivňovat ostatní země, kontrolovat informace o komunistické straně a šířit povědomí o postojích režimu.

Průzkum Evropské rady pro zahraniční vztahy z konce února ukázal, že zatímco většina obyvatel západních zemí stojí na straně Ukrajiny, respondenti v takzvaných zemích třetího světa podporují Kyjev méně a spíše sympatizují se stížnostmi Moskvy, navíc jsou nedůvěřiví k motivům západních vůdců.

Podle Souly to znamená, že se sbližování Pekingu a Moskvy bude dále prohlubovat, i když se obě země nemusí shodovat ve všech otázkách. „Informační prostor přináší málo rizika. Nikdo neříká, že na Čínu uvalí sankce za to, že v této oblasti podporuje Rusko,“ řekl. „Rusko je díky tomu spokojené, a navíc to slouží širším zájmům Pekingu, protože to urychluje ztrátu vlivu Západu v místech, jako je Afrika, kde má pouze Čína skutečnou schopnost zaplnit prázdné místo po západních mocnostech,“ dodal Soula.

Odkaz

[Ruská propaganda slaví úspěch daleko od Ukrajiny. Část Afriky se přiklání na stranu agresora](#)